

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 648/2022-38

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej a sudcov Rastislava Kaššáka (sudca spravodajca) a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátskou kanceláriou WEBBER LEGAL, s. r. o., Duchnovičovo námestie 1, Prešov, v mene ktorej koná advokát a konateľ Mgr. Anton Pavúk, proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 58 Ek 224/2019 z 9. júna 2020 takto

r o z h o d o l :

1. Uznesením Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 58 Ek 224/2019 z 9. júna 2020 **boli porušené** základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj jej právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.
2. Uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č. k. 58 Ek 224/2019 z 9. júna 2020 **zrušuje a vec mu vracia** na ďalšie konanie.
3. Okresný súd Banská Bystrica **je povinný** nahradiť sťažovateľke trovy konania **715,72 eur** a zaplatiť ich jej právnomu zástupcovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľky a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 26. augusta 2020 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) uznesením Okresného súdu Banská Bystrica (ďalej len „okresný súd“)

č. k. 58 Ek 224/2019 z 24. februára 2020 (ďalej len „uznesenie vyššieho súdneho úradníka“) a uznesením okresného súdu č. k. 58 Ek 224/2019 z 9. júna 2020 (ďalej len „napadnuté uznesenie z 9. júna 2020“). Navrhuje uznesenie vyššieho súdneho úradníka a napadnuté uznesenie z 9. júna 2020 zrušiť a vec vrátiť okresnému súdu na ďalšie konanie a domáha sa priznania náhrady trov konania pred ústavným súdom. Uznesením ústavného súdu č. k. I. ÚS 648/2022-16 z 24. novembra 2022 bola ústavná sťažnosť sťažovateľky prijatá na ďalšie konanie v časti namietaného porušenia uvedených práv napadnutým uznesením z 9. júna 2020 podľa § 56 ods. 5 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Vo vzťahu k uzneseniu vyššieho súdneho úradníka bola ústavná sťažnosť odmietnutá s poukazom na § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu na jej prerokovanie.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že medzi sťažovateľkou a obchodnou spoločnosťou [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „veriteľ“), bola 10. decembra 2009 uzavretá zmluva o revolvingovom úvere č. 8100026556 (ďalej len „zmluva o revolvingovom úvere“). Veriteľ podal 17. októbra 2013 na Okresnom súde Bratislava V návrh na vydanie platobného rozkazu proti sťažovateľke (z dôvodu, že porušila dohodnuté zmluvné podmienky a spotrebný úver prestala riadne a včas splácať, pozn.), na čo bola platobným rozkazom (vydaným vyšším súdnym úradníkom, pozn.) č. k. 27 Ro 3822/2013 z 28. februára 2014 (ďalej len „platobný rozkaz“) sťažovateľke uložená povinnosť zaplatiť veriteľovi sumu 1 513,62 eur s úrokom 9 % ročne z tejto sumy od 1. decembra 2010 do zaplatenia a taktiež povinnosť uhradiť náhradu trov konania v sume 158,36 eur. Sťažovateľka v stanovenej lehote proti platobnému rozkazu odpor nepodala ani nesplnila povinnosť v ňom uvedenú, preto veriteľ podal návrh na vykonanie exekúcie (poverenie na jej vykonanie bolo okresným súdom súdnemu exekútorovi vydané 25. februára 2019, pozn.).

3. Sťažovateľka 21. marca 2019 podala na okresnom súde návrh na zastavenie exekúcie a žiadala, aby okresný súd vyhlásil exekúciu za neprípustnú a zastavil ju v zmysle § 61k ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku. V návrhu poukázala na to, že platobný rozkaz bol vydaný „iba“ vyšším súdnym úradníkom, nie sudcom. Namietala tiež, že mala len 15 dní od jeho doručenia na podanie odôvodneného odporu, a preto je sudca, a nie vyšší súdny úradník, povinný skúmať aj v exekučnom konaní, či zmluva, z ktorej si oprávnený uplatňuje svoje nároky v exekúcii, nemá právne vady, ktoré by boli v rozpore s pravidlami na ochranu spotrebiteľa. Dôvodila tiež tým, že nemal byť ani vydaný platobný rozkaz, resp. ani poverenie pre súdneho exekútora, pretože zmluva o revolvingovom úvere mala podstatné právne vady. Sťažovateľka videla podstatné vady v tom, že (i) dohoda o odplate je neplatná a dohoda o poskytnutí služby predstavuje neprijateľnú spotrebiteľskú podmienku, (ii) ak je dohoda o odplate platná, spotrebiteľský úver je bezúročný a bez poplatkov, (iii) vyhlásenie predčasnej splatnosti je absolútne neplatné a predstavuje neprijateľnú spotrebiteľskú podmienku a (iv) právo oprávneného je premlčané (sťažovateľka v ďalšej časti ústavnej sťažnosti následne bližšie rozviedla tieto ňou uvedené vady, pozn.).

4. Okresný súd zamietnutie návrhu sťažovateľky na zastavenie exekúcie v uznesení vyššieho súdneho úradníka primárne odôvodnil tým, že exekučným titulom bolo právoplatné a vykonateľné rozhodnutie – platobný rozkaz, ktoré bolo okresnému súdu predložené v zákonnej forme s riadne vyznačenou doložkou právoplatnosti a vykonateľnosti. Poukázal na to, že práve súdu v základnom konaní prináležalo skúmať a vyhodnocovať podmienky konania a tiež skutočnosti relevantné

pre rozhodnutie o nároku uplatnenom žalobou (vrátane posudzovania vznesenej námietky premlčania, ako aj otázok týkajúcich sa prijateľnosti/neprijateľnosti zmluvných podmienok, platnosti/neplatnosti uzatvorenia dohôd medzi oprávneným a povinným, bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru). K námietke sťažovateľky, že o návrhu na vydanie platobného rozkazu rozhodol vyšší súdny úradník, uviedol, že právomoc vyššieho súdneho úradníka rozhodovať o návrhoch na vydanie platobného rozkazu je daná zákonom. Uviedol, že nie je príslušným skúmať hmotnoprávnu správnosť exekučného titulu, resp. preskúmať vecnú správnosť rozhodnutia vydaného v základnom konaní, pretože je viazaný obsahom tohto rozhodnutia a musí z neho vychádzať. Dodal, že sťažovateľkou vyčítané nedostatky v základnom konaní sú pre exekučné konanie bez právneho významu. Argumentoval, že skúmal návrh na vykonanie exekúcie spolu s exekučným titulom a považoval za preukázané, že ku dňu začatia exekúcie si sťažovateľka vymáhanú povinnosť nesplnila. Exekúcia a exekučné konanie sa tak začali dôvodne. Vo vzťahu k námietke sťažovateľky o premlčaní nároku uviedol, že v exekučnom konaní sa nerozhoduje o otázkach existencie nároku v čase pred podaním návrhu na vykonanie exekúcie.

5. Proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka podala sťažovateľka sťažnosť, ktorej zamietnutie okresný súd v napadnutom uznesení z 9. júna 2020 v podstatnom odôvodnil tým, že exekučným titulom je súdne rozhodnutie, pričom exekučný súd podľa právnej úpravy po novele Exekučného poriadku vykonanej zákonom č. 2/2017 Z. z., účinnnej od 1. apríla 2017 nemá žiadnu právomoc zasahovať do právoplatných súdnych rozhodnutí a posudzovať činnosť súdov v základnom konaní, a preto nemôže prihliadnúť na námietky sťažovateľky týkajúce sa vydania exekučného titulu „iba“ vyšším súdnym úradníkom, rozporu exekučného titulu so zákonom, neprihliadnutia na neprijateľné zmluvné podmienky a premlčania nároku. Dodal, že exekučný súd nemá právomoc posudzovať, či vydané rozhodnutie zodpovedá alebo nezodpovedá skutočnému hmotnoprávnemu vzťahu. Poukázal na to, že nie je oprávnený posudzovať vecnú správnosť rozhodnutia, nemôže naprávať prípadné chyby a nedostatky exekučného titulu, pretože nedisponuje právomocou rušiť alebo meniť rozhodnutie, ktoré je exekučným titulom. Uviedol tiež, že cieľom exekučného konania nie je opätovné riešenie sporov či prieskum právoplatných rozhodnutí, ale nútený výkon práva priznaného exekučným titulom. Poukázal na to, že v rámci exekučného konania je možné preskúmať len okolnosti, ktoré nastali po vzniku exekučného titulu, a nie tie, ktoré existovali pred jeho vznikom. V tejto súvislosti uviedol, že ak sťažovateľka namietala postup súdu v základnom konaní a vecnú nesprávnosť rozhodnutia, sú to okolnosti, ktoré nastali pred vznikom exekučného titulu, a mala možnosť ich namietat' v pôvodnom konaní zákonom stanoveným spôsobom – mohla podať odpor proti platobnému rozkazu. Poukázal tiež na to, že návrh na zastavenie exekúcie nie je opravným prostriedkom a nie je možné v ňom uplatniť ani hmotnoprávne a formálnoprávne námietky, ktoré mali byť uplatnené v pôvodnom konaní. Doplnil, že v tejto fáze konania nie je priestor na rozhodovanie o skutočnostiach, o ktorých sa rozhoduje v pôvodnom konaní. Tiež uviedol, že exekučný súd musí exekučný titul vyznačujúci sa právoplatnosťou rešpektovať a vychádzať z neho, pričom jeho spochybňovanie a spochybňovanie nároku z neho vyplývajúceho nie je dôvodom na zastavenie exekúcie. K námietke sťažovateľky, že uznesenie vyššieho súdneho úradníka bolo vydané „len“ vyšším súdnym úradníkom, odkázal na § 5 zákona č. 549/2003 Z. z. o súdnych úradníkoch v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o súdnych úradníkoch“).

II. Argumentácia sťažovateľky

6. Sťažovateľka namietala, že napadnutým uznesením z 9. júna 2020 došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý súdny proces. Argumentuje tým, že v ňom absentuje presvedčivé a vyčerpávajúce odôvodnenie vo vzťahu k odklonu od záverov rozsudku Súdneho dvora Európskej únie (ďalej len „Súdny dvor“) vo veci C-448/17 z 20. septembra 2018 ([REDACTED] proti [REDACTED] a [REDACTED]). Uviedla, že kľúčovým argumentom, pre ktorý navrhovala exekúciu zastaviť, boli práve závery uvedeného rozsudku Súdneho dvora (poukázala v tomto smere na jeho závery, že smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 bráni vnútroštátnej právnej úprave, ktorá napriek tomu, že v štádiu vydania platobného rozkazu proti spotrebiteľovi stanovuje preskúmanie nekalej povahy podmienok uvedených v zmluve uzatvorenej medzi podnikateľom a spotrebiteľom, na jednej strane priznáva právomoc vydať tento platobný rozkaz súdnemu úradníkovi, ktorý nemá postavenie sudcu, a na druhej strane stanovuje pätnásťdňovú lehotu na podanie odporu a vyžaduje, aby bol tento odpor vecne odôvodnený za predpokladu, že takéto *ex offico* preskúmanie nie je stanovené v štádiu výkonu uvedeného platobného rozkazu, čo musí preveriť vnútroštátny súd, pozn.). Poukázala na to, že § 61k ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku ustanovuje, že súd exekúciu zastaví, ak sú tu iné skutočnosti, ktoré bránia vymáhateľnosti exekučného titulu, pričom neustanovuje, kedy mali tieto skutočnosti vzniknúť. Je toho názoru, že záver okresného súdu, že exekučný titul okresný súd nemohol preskúmať vzhľadom na skutočnosť, že môže preskúmať len a výlučne okolnosti, ktoré vznikli po vydaní exekučného titulu, je arbitrárny a nemá oporu v platnom právnom poriadku. Argumentovala, že ak by aj prijala tento záver, tak takouto skutočnosťou (ktorá vznikla po vydaní exekučného titulu – platobného rozkazu, pozn.) je zjavne aj vydanie už uvedeného rozsudku Súdneho dvora. Namietala, že neobstojí ani argumentácia okresného súdu, že právomoc vydať exekučný titul mal aj vyšší súdny úradník (nielen sudca, pozn.), že sťažovateľka v základnom konaní nevyužila opravný prostriedok – odpor proti platobnému rozkazu. Tvrdí, že okresný súd sa ani v tejto otázke nevysporiadal so závermi uvedeného rozhodnutia Súdneho dvora. Na záver uviedla, že jej z odôvodnenia napadnutého uznesenia z 9. júna 2020 nie je zrejmé, prečo ak § 61k ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku umožňuje zastaviť exekúciu, ak sú tu iné skutočnosti, ktoré bránia vymáhateľnosti exekučného titulu, by takouto skutočnosťou nemohlo byť, že exekučný titul vydal vyšší súdny úradník, ktorý neprihliadol na normy prijaté na účel ochrany spotrebiteľa, najmä ak Súdny dvor prijal záver, že takéto právna úprava by bola v rozpore s právom Európskej únie.

III. Vyjadrenie okresného súdu, zúčastnenej osoby a replika sťažovateľky

III.1. Vyjadrenie okresného súdu:

7. V súvislosti s oznámením ústavného súdu o prijatí ústavnej sťažnosti sťažovateľky na ďalšie konanie okresný súd zaujal stanovisko podaním č. k. Spr 4105/22 doručeným ústavnému súdu 15. decembra 2022, v ktorom zákonná sudkyňa v podstatnom uviedla, že v napadnutom uznesení z 9. júna 2020 sa okresný súd s podanou sťažnosťou sťažovateľky proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka vysporiadal dostatočne. Poukázala na to, že okresný súd dal preskúmateľným spôsobom,

presvedčivo, logicky a konzistentne odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany. Uviedla, že na základnú námietku sťažovateľky (nespôsobilosť exekučného titulu vzhľadom na skutočnosť, že ním bol platobný rozkaz vydaný „iba“ vyšším súdnym úradníkom, pozn.) dal okresný súd náležité odôvodnenie v bodoch 24 až 28 odôvodnenia napadnutého uznesenia, kde jasne a zrozumiteľne vysvetlil, z akého dôvodu nebolo možné prihliadnuť na námietky povinnej, vychádzajúc predovšetkým z viazanosti exekučného súdu právoplatným a vykonateľným exekučným titulom. Dodala, že okresný súd sa vysporiadal aj s poukazom sťažovateľky na rôzne rozhodnutia, preto nie je pravdivé jej tvrdenie, že neodôvodnil ne/aplikáciu rozsudku Súdneho dvora vo veci C-448/17. Ďalej uviedla, že exekučnému súdu je známe aktuálne rozhodnutie ústavného súdu č. k. PLz. ÚS 1/2022-9 z 15. júna 2022, pokiaľ však exekučný súd napadnutým uznesením z 9. júna 2020 odmietol v exekučnom konaní preskúmať existenciu neprijateľných zmluvných podmienok, ktoré mali mať vplyv na vymáhaný nárok v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou z dôvodu, že sťažovateľka nepodala odpor proti platobnému rozkazu vydanému vyšším súdnym úradníkom, postupoval v zmysle vtedy ustálenej a jednotnej rozhodovacej praxe exekučného súdu potvrdenej aj rozhodnutím ústavného súdu č. k. I. ÚS 166/2021-14 z 20. apríla 2021. Uviedla, že okresný súd mal v zmysle rozhodovacej praxe používanej v čase svojho rozhodovania za to, že sťažovateľka mala možnosť namietat existenciu neprijateľných podmienok prostredníctvom odporu proti platobnému rozkazu, ktorý však nevyužila. Pritom v rámci sťažnosti a ani podanej ústavnej sťažnosti neuviedla žiaden dôvod, prečo tak neurobila. Doplnila, že nedostatok procesnej aktivity sťažovateľky v základnom konaní nebolo možné nahrádzať vo vykonávacom konaní a opätovným súdnym prieskumom už právoplatného a vykonateľného súdneho rozhodnutia by zjavne došlo k porušeniu zásady *res iudicata* a princípu právnej istoty. Argumentovala, že v tejto súvislosti v danej veci exekučný súd nevníma ani tak napätie medzi princípom ochrany spotrebiteľa a princípom „*vigilantibus iura scripta sunt*“, ako naznačuje sťažovateľka, ale skôr napätie medzi princípom ochrany spotrebiteľa a princípom právnej istoty, ktorý považuje exekučný súd za základný princíp existencie práva a právneho poriadku. Vynútiteľnosť práva a efektívna súdna ochrana sú nemysliteľné bez rešpektovania právoplatnosti súdnych rozhodnutí a akékoľvek „nabúravanie“ inštitútu právoplatnosti súdnych rozhodnutí, napríklad aj z dôvodu ochrany spotrebiteľa, narúša túto efektivitu. Doplnila, že nerešpektovanie právoplatnosti by malo byť realizované len vo výnimočných prípadoch v súlade s Radbruchovou formulou, pričom exekučnému súdu nie je známy dôvod, žeby právoplatnosť súdneho rozhodnutia závisela od toho, kto súdne rozhodnutie vydal. Podľa názoru okresného súdu princíp právnej istoty a naň nadväzujúci inštitút právoplatnosti je potrebné chápať jednotne bez ohľadu na to, kto je za vydaným súdnym rozhodnutím. V tomto kontexte je potrebné pristúpiť aj k výkladu rozsudku Súdneho dvora vo veci C-448/17 s tým, že predmetné rozhodnutie sa skôr dotýka základného konania a odporúča benevolentnejšie posudzovanie oneskorených a vecne neodôvodnených odporov proti platobnému rozkazu vydanému v spotrebiteľskej veci. Poukázala na to, že aj podľa ústavného súdu (rozhodnutie č. k. IV. ÚS 104/2019 z 5. novembra 2019, pozn.) bolo v exekučnom konaní možné skúmať len formálnu a materiálnu vykonateľnosť exekučného titulu. Pretože exekučný súd nezistil prekážku materiálnej a formálnej vykonateľnosti exekučného titulu, nebolo jeho povinnosťou preskúmať, či zmluva o úvere obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, pretože tieto otázky boli predmetom súdneho prieskumu v základnom konaní, v ktorom však sťažovateľka nevyužila dostupné prostriedky nápravy. Na záver poukázala na rozsudok Súdneho dvora vo veci C-347/18 a jeho

závery, podľa ktorých ochranu spotrebiteľa nie je nevyhnutné vnímať absolútne a podmieňovať tomu vykonávanie ďalších úkonov vnútroštátnych súdov, a to na úkor zákonného rozsahu oprávnení súdov.

III.2. Vyjadrenie zúčastnenej osoby:

8. Ústavný súd upovedomil veriteľa ako zúčastnenú osobu o podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľky (§ 126 zákona o ústavnom súde) a umožnil jej vyjadriť sa k nej. Zúčastnená osoba v lehote stanovenej ústavným súdom stanovisko nezaslala, čím nevyužila právo vyjadriť sa.

III.3. Replika sťažovateľky:

9. Sťažovateľka sa na výzvu ústavného súdu z 27. decembra 2022 k stanovisku okresného súdu vyjadrila podaním doručeným ústavnému súdu 16. januára 2023, v ktorom argumentovala, že zákonný sudca sa v napadnutom uznesení žiadnym spôsobom nevysporiadal a neodôvodnil neaplikáciu (resp. odklon od, pozn.) rozsudku Súdneho dvora vo veci C-448/17. Ďalej uviedla, že názor okresného súdu uvedený v jeho vyjadrení (týkajúci sa napätia medzi princípom ochrany spotrebiteľa a princípom právnej istoty, pozn.) považuje za svojvoľný a v priamom rozpore s výrokom 2 rozsudku Súdneho dvora vo veci C-448/17. Podľa sťažovateľky okresný súd proti nej opäť používa argument, že nevyužila v základnom konaní, v ktorom rozhodoval vyšší súdny úradník, opravný prostriedok. Poukázala na to, že ide o záver, ktorý je zjavne v rozpore s názorom ústavného súdu vyjadreným v uznesení č. k. PLZ. ÚS 1/2022-9 z 15. júna 2022 a je tiež v priamom rozpore so záverom Súdneho dvora vo veci C-448/17, pretože Súdny dvor dospel k tomu, že táto skutočnosť nemá vplyv na to, že takáto právna úprava je v rozpore s právom Európskej únie. Argumentovala, že pokiaľ okresný súd odkázal na rozsudok Súdneho dvora C-347/18, tento sa týka výkladu čl. 53 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1215/2012 z 12. decembra 2012 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach zmeneného delegovaným nariadením Komisie (EÚ) 2015/281 z 26. novembra 2014, a teda sa nedotýka výkladu smernice 93/13 ES.

10. Ústavný súd v tejto veci upustil od ústneho pojednávania, pretože na základe podaní účastníkov konania je zrejmé, že od ústneho pojednávania nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci (§ 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde).

IV.

Zjednotenie právnych názorov

11. Uznesením ústavného súdu č. k. PLZ. ÚS 1/2022-9 z 15. júna 2022 došlo k zjednoteniu právneho názoru vysloveného I. senátom ústavného súdu v uznesení č. k. I. ÚS 166/2021 z 20. apríla 2021 (na ktorý vo svojom vyjadrení poukazuje aj okresný súd, pozn.) a odlišného právneho názoru, ku ktorému dospel III. senát ústavného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. III. ÚS 324/2021. Ústavný súd uznesením č. k. PLZ. ÚS 1/2022-9 z 15. júna 2022 rozhodol, že „Ak právna úprava umožňuje spotrebiteľovi podať proti platobnému rozkazu vydanému vyšším súdnym úradníkom odpor v lehote 15 dní od jeho doručenia, pričom odpor musí byť vecne odôvodnený, potom výklad a uplatnenie § 53 ods. 3 písm. e) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok)

a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov nie je v súlade so základným právom spotrebiteľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, ak súd v exekučnom konaní odmietne preskúmať existenciu neprijateľných zmluvných podmienok, ktoré mali vplyv na vymáhaný nárok vzniknutý v súvislosti so spotrebiteľskou zmluvou, z dôvodu, že spotrebiteľ proti platobnému rozkazu odpor nepodal“.

12. V zmysle § 13 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak senát ústavného súdu v rámci svojej rozhodovacej činnosti dospeje k právnemu názoru odlišnému od právneho názoru vyjadreného už v rozhodnutí niektorého zo senátov ústavného súdu, sudca spravodajca predloží plénu ústavného súdu návrh na zjednotenie právnych názorov. Plénum ústavného súdu rozhodne o zjednotení právnych názorov uznesením. Senát ústavného súdu je v ďalšom konaní viazaný uznesením pléna ústavného súdu.

12.1. Význam predmetného uznesenia ústavného súdu o zjednotení právnych názorov teda spočíva v tom, že sú ním senáty ústavného súdu viazané pri rozhodovaní o ďalších obdobných veciach (čo je aj prípad ústavnej sťažnosti sťažovateľky, pozn.), a to v záujme zvýšenia právnej istoty účastníkov konaní pred ústavným súdom.

V.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

13. Podstatou ústavnej sťažnosti je porušenie práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a čl. 6 ods. 1 dohovoru) napadnutým uznesením z 9. júna 2020 (ktorým okresný súd zamietol sťažnosť sťažovateľky proti uzneseniu vyššieho súdneho úradníka, pozn.).

14. Článok 46 ods. 1 ústavy je vyjadrením základného práva domáhať sa súdnej ochrany. Tento článok ústavy je primárnou ústavnou bázou pre zákonom upravené konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky príslušných na poskytovanie právnej ochrany, a tým aj „bránou“ do ústavnej úpravy jednotlivých aspektov práva na súdnu a inú právnu ochranu. Zároveň v zmysle čl. 51 ods. 1 ústavy sa možno domáhať práv podľa čl. 46 ústavy len v medziach zákonov, ktoré toto ustanovenie vykonávajú, pričom však v súlade s čl. 152 ods. 4 ústavy musí byť výklad a uplatňovanie ústavných zákonov, zákonov a ostatných všeobecne záväzných právnych predpisov v súlade s ústavou, a súčasne v zmysle čl. 154c ods. 1 ústavy majú príslušné medzinárodné zmluvy vrátane dohovoru prednosť pred zákonom, ak zabezpečujú väčší rozsah ústavných práv a slobôd (I. ÚS 234/2020).

15. V zmysle konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti, preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie veci všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedlňujú a neutržateľné, a zároveň by mali za následok porušenie základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 84/2020).

16. Úlohou ústavného súdu bolo v danej veci preskúmať, či požadované limity spravodlivého súdneho konania boli v prípade sťažovateľky dodržané a či okresný súd napadnutým uznesením nezasiahol do už uvedených ústavou, listinou a dohovorom garantovaných práv sťažovateľky.

17. Ústavný súd za najzávažnejšiu námietku sťažovateľky vo vzťahu k napadnutému uzneseniu považoval, že v ňom absentuje presvedčivé a vyčerpávajúce odôvodnenie vo vzťahu k odklonu od záverov rozsudku Súdneho dvora vo veci C-448/17. Inak povedané, zásadným pre posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti je zodpovedanie otázky, či výklad a aplikácia vnútroštátnej právnej úpravy vykonané okresným súdom, podľa ktorých na vec sa vzťahujúca právna úprava neumožňuje exekučnému súdu uskutočniť vecný prieskum exekučného titulu – platobného rozkazu vydaného vyšším súdnym úradníkom, sú z ústavnoprávneho hľadiska udržateľné, nezasahujúce do práva sťažovateľky na súdnu ochranu.

18. V zmysle čl. 3 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej aj „CSP“) každé jeho ustanovenie je potrebné vykladať v súlade s ústavou, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora.

19. Orgánom verejnej moci a predovšetkým všeobecným súdom nemožno tolerovať pri interpretácii zákonných ustanovení prílišný formalistický postup, ktorý vedie k zjavnej nespravodlivosti. Všeobecný súd nie je absolútne viazaný doslovným znením zákona, ale môže a musí sa od neho odchýliť, ak to vyžaduje účel zákona, história jeho vzniku, systematická súvislosť alebo niektorý z ústavnoprávnych princípov. Pri výklade a aplikácii právnych predpisov teda nemožno opomíňať ich účel a zmysel, ktorý nie je vyjadrený len v slovách a vetách toho-ktorého zákonného predpisu, ale i v základných princípoch právneho štátu (I. ÚS 462/2022).

20. Podľa § 53 ods. 3 písm. e) Exekučného poriadku účinného od 1. apríla 2017 súd návrh na vykonanie exekúcie zamietne, ak bol exekučný titul vydaný v konaní, v ktorom nebolo možné namietať alebo preskúmať neprijateľné zmluvné podmienky, a existencia neprijateľnej podmienky má vplyv na vymáhaný nárok, ktorý vznikol v súvislosti so spotrebiteľskou zmlouvou.

21. Vznik členstva Slovenskej republiky v Európskej únii spočíva okrem iného aj v dobrovoľnom vzdaní sa výkonu časti suverenity štátu v prospech Európskej únie. Ide pritom aj o časť suverenity pri všeobecne záväznom regulovaní spoločenských vzťahov. To jednoznačne vyplýva z druhej vety čl. 7 ods. 2 ústavy, a preto Národná rada Slovenskej republiky síce zostáva stále jediným vnútroštátnym zákonodarným orgánom (čl. 72 ústavy), nie však jediným orgánom oprávneným normovať obsah spoločenských vzťahov na úrovni zákonnej sily. Za určitých okolností teda slovenské orgány aplikujúce právo (aj súdy) musia skúmať nielen vôľu zákonodarcu, ale aj vôľu úijného tvorcu zodpovedajúcej právnej regulácie, ktorá je z hľadiska právnej relevancie úpravy správania subjektov práva v právnych vzťahoch postavená na roveň a dokonca niekedy aj nad vôľu zákonodarcu. Formulovaná požiadavka má svoj základ v samotnej ústave, ktorá v čl. 144 ods. 1 sudcom pri rozhodovaní nepredpisuje len viazanosť zákonom ako kvalifikovaným výsledkom realizácie vnútroštátnej zákonodarnej moci, ale aj viazanosť ústavou (teda i jej čl. 7 ods. 2) i samotnou medzinárodnou zmlouvou podľa čl. 7 ods. 2 ústavy. Ústavný súd zdôrazňuje, že povinnosťou slovenského vnútroštátneho súdu, ktorá je inkorporovaná aj v základnom práve na súdnu ochranu, nie je len ústavne konformná, ale aj eurokonformná interpretácia zákonov (m. m. III. ÚS 666/2016, ZNaU 50/2016).

22. Podľa čl. 6 ods. 1 smernice 93/13/EHS členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok.

22.1. Podľa čl. 7 ods. 1 smernice 93/13/EHS členské štáty zabezpečia, aby v záujme spotrebiteľov a subjektov hospodárskej súťaže existovali primerané a účinné prostriedky, ktoré by zabránili súvislému uplatňovaniu nekalých podmienok v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov.

23. Z čl. 38 Charty základných práv Európskej únie, čl. 169 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ako aj z citovaných čl. 6 a 7 smernice 93/13/EHS možno abstrahovať princíp zvýšenej súdnej ochrany spotrebiteľa. Súdom členských štátov Únie bolo k naplneniu tohto cieľa zverené oprávnenie skúmať povahu neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách z úradnej moci. Z judikatúry Súdneho dvora [napr. rozsudok vo veci C-168/05 z 25. októbra 2006 (Mostaza Claro)] možno zároveň abstrahovať požiadavku na zabezpečenie efektívnej ochrany spotrebiteľa, čoho nevyhnutným predpokladom je aktívny prístup k využívaniu spomínaného oprávnenia. Vo veci konajúci súd je preto dotknuté vnútroštátne právo povinný interpretovať a aplikovať eurokonformným spôsobom (napr. Ústavný súd Českej republiky – sp. zn. III. ÚS 1996/13). Súdny dvor dokonca vyslovil právny názor, podľa ktorého „*vzhľadom na povahu a význam všeobecného záujmu, na ktorom sa zakladá ochrana spotrebiteľov, ktorú smernica 93/13 zabezpečuje, jej článok 6 musí byť považovaný za ustanovenie, ktoré je rovnocenné s vnútroštátnymi pravidlami, ktoré v rámci vnútroštátneho právneho poriadku majú právnu silu noriem verejného poriadku*“ [rozsudok vo veci C-40/08 zo 6. októbra 2009 (Asturcom Telecomunicaciones SL), bod 52].

24. Na tomto mieste je vhodné zdôrazniť, že podstatou eurokonformného výkladu spotrebiteľského práva je zabránenie tomu, aby jednotlivý spotrebiteľ bol viazaný nekalou podmienkou, čiže úsudok všeobecného súdu o tom, či a prečo treba danú podmienku považovať za neprijateľnú. Tým sa dosahuje požadovaná vyváženosť vzťahu.

25. Súdny dvor rozsudkom C-448/17 rozhodol (bod 2 výroku): „*Smernica 93/13 sa má vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, ako je právna úprava dotknutá vo veci samej, ktorá, napriek tomu, že v štádiu vydania platobného rozkazu proti spotrebiteľovi stanovuje preskúmanie nekalej povahy podmienok uvedených v zmluve uzatvorenej medzi podnikateľom a spotrebiteľom, na jednej strane priznáva právomoc vydať tento platobný rozkaz súdnemu úradníkovi, ktorý nemá postavenie sudcu, a na druhej strane stanovuje pätnásťdňovú lehotu na podanie odporu a vyžaduje, aby bol tento odpor vecne odôvodnený, za predpokladu, že takéto ex offo preskúmanie nie je stanovené v štádiu výkonu uvedeného platobného rozkazu, čo musí preveriť vnútroštátny súd.*“

25.1. Zároveň Súdny dvor v bodoch 45 až 46 predmetného rozsudku uviedol, že „... účinnú ochranu práv vyplývajúcich z tejto smernice možno zaručiť iba pod podmienkou, že vnútroštátny procesný systém upravuje v rámci konania o vydanie platobného rozkazu alebo v rámci konania o výkon platobného rozkazu ex offo preskúmanie potenciálnej nekalej povahy zmluvných podmienok uvedených v predmetnej zmluve sudcom (pozri v tomto zmysle rozsudok z 18. februára 2016, Finanmadrid EFC, C-49/14, EU:C:2016:98, body 45 a 46).

Preto v prípade, ak v štádiu výkonu platobného rozkazu nie je upravené žiadne ex offo preskúmanie potenciálne nekalej povahy podmienok obsiahnutých v dotknutej zmluve sudcom, vnútroštátna

právna úprava sa musí považovať za právnu úpravu, ktorá môže narušiť účinnosť ochrany požadovanej smernicou 93/13, ak neupravuje takéto preskúmanie v štádiu vydania platobného rozkazu, alebo ak je takéto preskúmanie stanovené jedine v štádiu odporu proti vydanému platobnému rozkazu, ak existuje nezanedbateľné riziko, že dotknutý spotrebiteľ nepodá požadovaný odpor buď z dôvodu osobitne krátkej lehoty stanovenej v tejto súvislosti, alebo vzhľadom na trovy, ktoré by vznikli v dôsledku podania žaloby v porovnaní s výškou sporného dlhu, alebo z dôvodu, že vnútroštátna právna úprava nestanovuje povinnosť, aby mu boli oznámené všetky informácie potrebné na to, aby mohol určiť rozsah svojich práv (pozri analogicky rozsudky zo 14. júna 2012, Banco Español de Crédito, C-618/10, EU:C:2012:349, bod 54, a z 18. februára 2016, Finanmadrid EFC, C-49/14. EU:C:2016:98, bod 52).“

26. Súdny dvor sa síce v rozsudku C-448/17 zaoberal právnou úpravou platobného rozkazu obsiahnutou v Občianskom súdnom poriadku (ďalej len „OSP“), ústavný súd však konštatuje, že kľúčové atribúty právnej úpravy týkajúcej sa platobného rozkazu po nadobudnutí účinnosti Civilného sporového poriadku a zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“) zostali nezmenené [oprávnenie vyššieho súdneho úradníka vydať platobný rozkaz, 15-dňová lehota na podanie odporu, nutnosť odpor vecne odôvodniť, nemožnosť vydať platobný rozkaz v prípade, že spotrebiteľská zmluva obsahuje neprijateľnú zmluvnú podmienku; § 172 ods. 1, § 172 ods. 9 OSP, § 265 ods. 1, § 267 ods. 1, § 45 ods. 2 CSP, § 3 ods. 6 písm. b), § 7 ods. 2, § 11 ods. 1 prvá veta, § 15 ods. 6 zákona o upomínacom konaní, § 3 ods. 5, § 5 ods. 1 písm. a) a f) zákona o súdnych úradníkoch (č. k. PLz. ÚS 1/2022-9 z 15. júna 2022)].

27. Ústavný súd konštatuje, že okresný súd v napadnutom uznesení z 9. júna 2020 nezohľadnil závery rozsudku Súdneho dvora C-448/17, smernice 93/13/EHS, ako ani princíp ochrany spotrebiteľa, čím z jeho strany došlo k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci. Zároveň je nutné konštatovať, že intenzita predmetného pochybenia dosahuje ústavnoprávnu relevanciu.

28. Napadnuté uznesenie z 9. júna 2020 spočíva na dvoch základných argumentoch, a to i) že súd v rámci exekučného konania nemá právomoc preskúmať exekučný titul z hľadiska jeho vecnej správnosti a ii) že proti platobnému rozkazu bolo v základnom konaní prípustné podať odpor, v ktorom mohla sťažovateľka namietat' tvrdenia týkajúce sa skutkového stavu, tiež okolnosti majúce vplyv na jej dlh, avšak možnosť podania odporu nevyužila.

29. Vo vzťahu k záveru okresného súdu o nemožnosti exekučného súdu skúmať vecnú stránku exekučného titulu ústavný súd uvádza, že z rozsudku Súdneho dvora C-448/17 vyplýva, že Súdny dvor na rozdiel od okresného súdu v štádiu vykonávacieho konania *a priori* nevylučuje preskúmanie exekučného titulu – platobného rozkazu vydaného vyšším súdnym úradníkom z hľadiska existencie neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľskej zmluve, ktorá bola podkladom na jeho vydanie, a teda vecnej správnosti exekučného titulu. Práve naopak, Súdny dvor (za situácie, keď vnútroštátna právna úprava zveruje právomoc vydať platobný rozkaz vyššiemu súdnemu úradníkovi, pričom stanovuje iba 15-dňovú lehota na podanie odporu a vyžaduje odpor vecne odôvodniť – o takúto situáciu ide aj v prípade sťažovateľky, pozn.) považuje za nevyhnutné takúto kontrolu existencie neprijateľných zmluvných podmienok vo vykonávacom konaní uskutočniť *ex offo* (za podmienky, že to vnútroštátna právna úprava umožňuje), pretože len vtedy možno považovať ciele sledované smernicou 93/13/EHS za naplnené. V zmysle záverov Súdneho

dvora musí vnútroštátny súd posúdiť, či vnútroštátna právna úprava takýto prieskum v štádiu vykonávacieho konania umožňuje.

30. Ústavný súd zdôrazňuje, že z rozsudku Súdneho dvora C-448/17 (body 44 – 54) možno vyvodiť, že Súdny dvor v podstate kladie na roveň situáciu, keď *ex offo* preskúmanie existencie neprijateľných zmluvných podmienok v konaní o vydanie platobného rozkazu nie je vnútroštátnou právnou úpravou stanovené, a situáciu, keď *ex offo* preskúmanie existencie neprijateľných zmluvných podmienok v konaní o vydanie platobného rozkazu síce vnútroštátnou právnou úpravou je stanovené, ale právomoc na vydanie platobného rozkazu je zverená vyššiemu súdnemu úradníkovi a možnosť podania odporu je limitovaná lehotou 15 dní od doručenia platobného rozkazu, pričom vnútroštátna právna úprava vyžaduje, aby spotrebiteľ odpor vecne odôvodnil. V takýchto prípadoch spotrebiteľ nepožíva garanciu *ex offo* preskúmania neprijateľných podmienok sudcom, v dôsledku čoho obe tieto situácie majú za následok nerešpektovanie cieľov smernice 93/13/EHS, pokiaľ *ex offo* preskúmanie neprijateľných podmienok nie je stanovené vo vykonávacom konaní (č. k. PLz. ÚS 1/2022-9 z 15. júna 2022).

31. Vnútroštátna právna úprava, konkrétne ustanovenie § 53 ods. 3 písm. e) Exekučného poriadku, pokiaľ ide o jeho doslovné znenie, predpokladá oprávnenie/povinnosť vecného prieskumu exekučného titulu (posúdenie neprijateľnosti zmluvných podmienok, ktoré majú vplyv na vymáhaný nárok) v prípade, „ak bol exekučný titul vydaný v konaní, v ktorom nebolo možné namietať alebo preskúmať neprijateľné zmluvné podmienky“. S poukazom na bod 25 odôvodnenia tohto uznesenia, majúci na zreteli záväzky Slovenskej republiky vyplývajúce jej z postavenia členského štátu Európskej únie, v záujme dosiahnutia cieľov smernice 93/13/EHS a v záujme reálnej garancie práva na súdnu ochranu ústavný súd akcentuje, že je nevyhnutné interpretovať predmetné ustanovenie eurokonformne, a to tak, že za situáciu predpokladanú § 53 ods. 3 písm. e) Exekučného poriadku („... v konaní, v ktorom nebolo možné namietať alebo preskúmať neprijateľné zmluvné podmienky“) je nutné považovať aj stav, keď v konaní o vydanie platobného rozkazu síce bolo možné namietať alebo preskúmať neprijateľné zmluvné podmienky, avšak právomoc na vydanie platobného rozkazu bola zverená vyššiemu súdnemu úradníkovi a vyšší súdny úradník platobný rozkaz vydal, možnosť podania odporu bola limitovaná lehotou 15 dní od doručenia platobného rozkazu a právna úprava vyžadovala, aby spotrebiteľ odpor vecne odôvodnil. Týmto spôsobom je možné zrevidovať nedostatok, ktorým je postihnuté základné konanie – konanie o vydanie platobného rozkazu (platobný rozkaz vydaný vyšším súdnym úradníkom, možnosť spotrebiteľa podať odpor v lehote iba 15 dní od doručenia platobného rozkazu, nutnosť odpor vecne odôvodniť, čo v súhrne vyvoláva stav nezabezpečenia možnosti skúmania neprijateľných zmluvných podmienok sudcom), vyčítaný Súdnym dvorom tak, že priestor na *ex offo* kontrolu existencie neprijateľných zmluvných podmienok je daný v štádiu vykonávacieho konania. Iba taká interpretácia § 53 ods. 3 písm. e) Exekučného poriadku, podľa ktorej všeobecnému súdu v exekučnom konaní prináleží skúmať exekučný titul – platobný rozkaz vydaný vyšším súdnym úradníkom z hľadiska posúdenia dôvodnosti vymáhania nároku, ktorý má pôvod v spotrebiteľskej zmluve, teda skúmať, či spotrebiteľská zmluva neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a či netrpí vadami, ktoré majú vplyv na nárok vymáhaný v exekučnom konaní, zodpovedá naplneniu cieľov sledovaných smernicou 93/13/EHS (III. ÚS 324/2021-49).

32. S poukazom na to, že okresný súd ako exekučný súd zastáva názor o neexistencii svojej právomoci vecne preskúmať exekučný titul – platobný rozkaz vydaný na podklade spotrebiteľskej

zmluvy, je zrejmé, že pri posudzovaní návrhu na vykonanie exekúcie a jeho príloh v zmysle § 53 ods. 1 Exekučného poriadku splnenie podmienok podľa § 53 ods. 3 písm. e) Exekučného poriadku okresným súdom skúmané nebolo, hoci skúmané malo byť. Sťažovateľka však po tom, ako jej súdnym exekútorom bolo doručené upovedomenie o začatí exekúcie, podala v zmysle § 61k ods. 2 Exekučného poriadku návrh na zastavenie exekúcie podľa § 61k ods. 1 písm. d) Exekučného poriadku, podľa ktorého súd exekúciu zastaví v celom rozsahu alebo v časti, ak sú tu iné skutočnosti, ktoré bránia vymáhateľnosti exekučného titulu. Týmto je v štádiu posudzovania návrhu na zastavenie exekúcie vytvorený priestor pre okresný súd napraviť pochybenie, ktorého sa dopustil pred udelením poverenia na vykonanie exekúcie súdnemu exekútorovi, a exekučný titul skúmať z hľadiska posúdenia dôvodnosti vymáhania nároku, ktorý má pôvod v spotrebiteľskej zmluve, teda skúmať, či spotrebiteľská zmluva neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky a či netrpí vadami, ktoré majú vplyv na nárok vymáhaný v exekučnom konaní [§ 53 ods. 3 písm. e) Exekučného poriadku].

33. K argumentácii okresného súdu, že sa sťažovateľka mohla proti platobnému rozkazu v základnom konaní brániť podaním odporu, avšak toto svoje oprávnenie nevyužila, ústavný súd uvádza, že v zmysle záverov rozsudku Súdneho dvora C-448/17 je problematickou už samotná situácia, keď je právomoc vydať platobný rozkaz zverená vyššiemu súdnemu úradníkovi, možnosť podania odporu proti platobnému rozkazu je limitovaná lehotou 15 dní a odpor je nutné vecne odôvodniť. Pre Súdny dvor nie je rozhodujúcou okolnosťou spôsobilou zvrátiť záver o nenaplnení cieľov smernice 93/13/EHS, či spotrebiteľ možnosť podať odpor využil alebo nevyužil. Podľa Súdneho dvora vnútroštátna práva úprava, akou je právna úprava Slovenskej republiky, vyvoláva nezanedbateľné riziko, že spotrebiteľ odpor nepodá. Z tohto pohľadu je preto skutočnosť, že spotrebiteľ (v tomto prípade sťažovateľka, pozn.) odpor proti platobnému rozkazu nepodal, irelevantná (body 52 a 53 rozsudku Súdneho dvora C-448/17; obdobne č. k. PLz. ÚS 1/2022-9 z 15. júna 2022, III. ÚS 324/2021-49).

34. Navyše ústavný súd dáva do pozornosti, že síce rozsudok Súdneho dvora C-448/17 bol vydaný vo veci týkajúcej sa Slovenskej republiky, pričom reaguje na nedostatky platobných rozkazov, súčasne však sú jeho závery podporené aj ďalšou judikatúrou Súdneho dvora, konkrétne rozsudkom zo 7. novembra 2019 v spojených veciach C-419/18 a C-483/18 (Profi Credit Polska S.A./Bogumiła Włostowska a i. a Profi Credit Polska S.A./OH). V zmysle predmetného rozhodnutia (bod 66) musí súd *ex offico* prijať opatrenia na vykonávanie dôkazov s cieľom zistiť, či ustanovenie v zmluve, ktorá je predmetom sporu, ktorý prejednáva, a ktorá bola uzavretá medzi predajcom alebo dodávateľom a spotrebiteľom, patrí do pôsobnosti smernice, a v prípade, že je to tak, posúdiť *ex offico* prípadnú nekalú povahu tohto ustanovenia (m. m. rozsudok z 9. novembra 2010, VB Pénzügyi Lízing, C 137/08, rozsudok zo 14. júna 2012, Banco Español de Crédito, C 618/10). V prípade, že vnútroštátny súd, ktorý na základe informácií o skutkových a právnych okolnostiach, ktorými disponuje alebo s ktorými sa oboznámil v dôsledku dokazovania vykonaného *ex offico*, zistil, že ustanovenie patrí do pôsobnosti smernice, konštatuje, že toto ustanovenie má nekalú povahu (bod 70), musí o tom informovať účastníkov konania a vyzvať ich, aby sa k tomu kontradiktórne vyjadrili (k tomu aj rozsudok z 21. februára 2013, Banif Plus Bank, C 472/11).

35. Zohľadniac všetky už uvedené závery, tak okresný súd nemohol odmietnuť preskúmanie exekučného titulu, ktorý bol vydaný vyšším súdnym úradníkom na podklade spotrebiteľskej zmluvy, pretože týmto postupom rezignoval na princíp efektívnej ochrany spotrebiteľa, ktorý

je, spočívajúc v princípe rovnosti zbraní, súčasťou základného práva na súdnu ochranu. Zo strany okresného súdu tak došlo k nepripustnému zásahu do základného práva sťažovateľky na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj jej práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (bod 1 výroku nálezu).

36. Ústavný súd vzhľadom na konštatovanie porušenia práva na spravodlivé súdne konanie napadnuté uznesenie z 9. júna 2020 podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a jemu zodpovedajúceho § 133 ods. 2 a 3 písm. b) zákona o ústavnom súde zrušil a vec vrátil okresnému súdu na ďalšie konanie (bod 2 výroku nálezu). Po vrátení veci je okresný súd povinný opätovne rozhodnúť s tým, že podľa § 134 ods. 1 zákona o ústavnom súde je v ďalšom konaní viazaný právnym názorom ústavného súdu vyjadreným v tomto náleze.

VI.

Trovy konania

37. Ústavný súd priznal sťažovateľke (§ 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde) nárok na náhradu trov konania v celkovej sume 715,72 eur (bod 3 výroku nálezu).

38. Pri výpočte trov právneho zastúpenia sťažovateľky ústavný súd vychádzal z vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov [ďalej len „vyhláška“ (§ 11 ods. 3, § 13a, § 16 ods. 3 vyhlášky)]. Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2020 je 177 eur a hodnota režijného paušálu je 10,62 eur. Sťažovateľke vznikol nárok na náhradu trov konania za dva úkony právnej služby uskutočnené v roku 2020 (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti). Základná sadzba odmeny za úkon právnej služby uskutočnený v roku 2023 je 208,67 eur a hodnota režijného paušálu je 12,52 eur. Sťažovateľke vznikol nárok na náhradu trov konania za jeden úkon právnej služby uskutočnený v roku 2023 (podanie repliky k vyjadreniu okresného súdu). Celkovo sťažovateľke vznikol nárok na náhradu trov v sume 596,43 eur. Priznanú odmenu ústavný súd zvýšil o 20 % daň z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“), t. j. o sumu 119,29 eur, pretože právny zástupca sťažovateľky je platiteľom DPH (§ 18 ods. 3 vyhlášky).

39. Priznanú náhradu trov právneho zastúpenia je okresný súd povinný uhradiť na účet právneho zástupcu sťažovateľky (§ 62 zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 CSP) označeného v záhlaví tohto nálezu v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Bratislave (detašované pracovisko) 2. februára 2023

Jana Baricová
predsedníčka senátu